

Kirjallinen kysymys KK 370/2018 vp

Sami Savio ps

Kirjallinen kysymys alaikäisten kanssa lyhytaikaisesti työskentelevien rikostaustan selvittämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002) velvoittaa alaikäisten parissa työskenteleviä henkilöitä esittämään työnantajalle työ- tai virkasuhteeseen ottamisen yhteydessä rikosrekisteriotteen, josta ilmenevät esimerkiksi mahdolliset lapsen kohdistuneet rikokset samoin kuin seksuaali-, väkivalta- ja huumausainerikokset. Lain 2 §:n 3 momentin mukaan lakia ei kuitenkaan nykyisellään sovelleta tehtävissä, joissa työskentely kestää yhden vuoden aikana enintään kolme kuukautta.

Rikostaustan selvittämistä rajoittava kolmen kuukauden aikaraja on herättänyt aiheellista hämmennystä vanhempien keskuudessa. Muun muassa päiväkodit joutuvat usein palkkaamaan lyhytaikaisia sijaisia, mutta työnantajalla ei ole oikeutta tarkistaa heidän taustojaan. Monessa muussakin alaikäisten parissa suoritettavassa työtehtävässä kohdataan usein tilanteita, joissa työsuhte kestää vain muutaman päivän tai viikon.

Lapsiasiavaltuutettu Tuomas Kurttila on kommentoinut aihetta julkisesti. Hänen mukaansa rikosrekisteriote pitäisi voida vaatia jo ennakoivasti erilaisiin sijaisrekistereihin kirjautuvilta työnhakijoilta. Lapsiasiavaltuutettu on lisäksi huomauttanut, että esimerkiksi liikunta- ja urheilujärjestöissä toimii vuosittain yli puoli miljoonaa vapaaehtoista. Heistä merkittävä osa toimii lasten ja nuorten toiminnassa ohjaajina tai valmentajina. Kurttilan näkemyksen mukaan rikostaustan tarkistamista tehdään vapaaehtoistoiminnassa hyvin vähän vapaaehtoisten määrään verrattuna, koska sääntely ei ole velvoittavaa. Kurttila ehdottaa, että rikostaustan selvittäminen tehtäisiin maksuttomaksi vapaaehtoistoiminnan järjestäjälle.

Lapsiasiavaltuutetun esittämät huomiot ovat asiantuntevia ja perusteltuja. Tilanteeseen tulee reagoida ripeästi lainsäädännöllisin keinoin. Lyhytaikaisestikin lasten kanssa työskentelevien henkilöiden rikostaustan tarkistamiseen velvoittava lainmuutos kohentaisi lasten turvallisuutta, tarjoaisi vanhemmille mielenrauhaa ja samalla helpottaisi sekä työnantajan että ilman rikollista taustaa töitä hakevien henkilöiden asemaa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 370/2018 vp

Millaisiin lainsäädännöllisiin toimiin hallitus aikoo ryhtyä varmistaakseen, että myös lyhytaikaisesti lasten ja nuorten kanssa työskentelevien henkilöiden rikostausta selvitetään työsuhteen alkamisen yhteydessä?

Helsingissä 27.9.2018

Sami Savio ps